

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Asan/5/2019
Identifikačné číslo spisu: 6018200032
Dátum vydania rozhodnutia: 26.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6018200032.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Igora Belka, v právnej veci žalobcu: Tomáš Stančík - VORON, Školská 1 573/33, Hriňová, IČO: 50205218, zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklošom, advokátom so sídlom Vodná č. 6, Košice, proti žalovanému (sťažovateľovi): Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave, Prievozská č. 32, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č.: SK/0719/99/2016 z 13. novembra 2017, konajúc o kasačnej sťažnosti žalovaného proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/13/2018-84 z 27. septembra 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov kasačného konania voči žalovanému.

Odôvodnenie

1. Rozsudkom č. k. 24S/13/2018-84 z 27. septembra 2018 Krajský súd v Banskej Bystrici podľa § 191 písm. c) Správneho súdneho poriadku zrušil rozhodnutie žalovaného č. SK/0719/99/2016 z 13. novembra 2017 a prvostupňové rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj č. P/0276/06/16 z 27. októbra 2016 z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia a vec vrátil prvostupňovému orgánu verejnej správy na ďalšie konanie.

2. Slovenská obchodná inšpekcia, Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj ako prvostupňový orgán verejnej správy vykonal dňa 13. júla 2016 kontrolu v prevádzkovej jednotke žalobcu - ARMY SHOP, Lúčna 3320, Hriňová, zameranú na dodržiavanie ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) a zákona č. 18/1996 Z.z. o cenách v znení neskorších predpisov, pričom pri vykonanej kontrole boli zistené nedostatky, o ktorých bol spísaný inšpekčný záznam. Následne bolo voči žalobcovi vedené správne konanie, ktoré bolo ukončené vydaním prvostupňového rozhodnutia, ktorým Inšpektorát Slovenskej

obchodnej inšpekcie v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj uložil žalobcovi pokutu vo výške 970 eur za porušenie povinností predávajúceho ustanovených v § 4 ods. 1 písm. d) (správne účtovať ceny), § 16 ods. 1 (vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe), § 14 (zreteľne označiť výrobok predajnou cenou), § 14a ods. 1 (označiť výrobky jednotkovou cenou) a § 10a ods. 1 písm. k) zákona o ochrane spotrebiteľa (spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy jasným a zrozumiteľným spôsobom oznámiť informáciu o možnosti obrátiť sa na subjekt alternatívneho riešenie sporov v prípadoch ustanovených osobitným predpisom).

3. Žalovaný odvolaniu žalobcu nevyhovel a prvostupňové rozhodnutie zmenil tak, že časť výroku v znení „pre porušenie povinnosti predávajúceho zreteľne označiť výrobok predajnou cenou, keď pri kontrole plnenia správnosti poskytovaných informácií o cene bol inšpektormi zistený nedostatok u výrobku 400 ml ARMY spray farebný, t. j. u jedného druhu ponúkaného výrobku, u ktorého predávajúci nedodržiaval povinnosť zreteľne označiť výrobok cenou, čím došlo k porušeniu § 14“ a „pre porušenie povinnosti predávajúceho označiť výrobky jednotkovou cenou, keď v ponuke predaja sa nachádzali výrobky 400 ml ARMY spray farebný, 400 ml Montana black spray a 10,- EUR a 90 ml Lotos štandard impregnačný spray a 5,50 EUR, t. j. celkovo 3 druhy výrobkov, ktoré neboli označené informáciou o jednotkovej cene napriek tomu, že sa u nich táto povinnosť vyžaduje, čím došlo k porušeniu § 14a ods. 1“ nahradil znením „pre porušenie povinnosti predávajúceho označiť výrobky predajnou a jednotkovou cenou, keď v ponuke predaja sa nachádzal výrobok 400 ml ARMY spray farebný, t. j. 1 druh ponúkaného výrobku nebol označený predajnou cenou a výrobky 400 ml ARMY spray farebný, 400 ml Montana black spray a 10,- EUR a 90 ml Lotos štandard impregnačný spray a 5,50 EUR, t. j. celkovo 3 druhy výrobkov, ktoré neboli označené informáciou o jednotkovej cene napriek tomu, že sa u nich táto povinnosť vyžaduje, čím došlo k porušeniu § 14a ods. 1“ Zvyšná časť výroku prvostupňového rozhodnutia zostala bezo zmeny.

4. Žalovaný v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že upravil znenie výroku prvostupňového rozhodnutia pokiaľ išlo o právnu kvalifikáciu porušenia povinnosti označiť výrobok predajnou cenou. Uvedené konanie subsumoval pod jemu prislúchajúce znenie skutkovej podstaty správneho deliktu, pričom táto zmena nemala vplyv na zistený skutkový stav ani na výšku uloženej sankcie. Zdôraznil, že povinnosťou žalobcu bolo správne účtovať ceny pri predaji výrobkov, vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe, označiť výrobky predajnou a jednotkovou cenou, spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy jasným a zrozumiteľným spôsobom oznámiť informáciu o možnosti obrátiť sa na subjekt alternatívneho riešenia sporov v prípadoch ustanovených osobitným predpisom, čo žalobca porušil.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici sa v odôvodnení rozsudku podrobne vysporiadal so žalobnými námietkami, pričom náležite vysvetlil, z akých dôvodov neakceptoval námietky žalobcu ohľadne nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia, nedostatkov vo výroku prvostupňového rozhodnutia aj rozhodnutia žalovaného, nedostatočne zisteného skutkového stavu, nevykonania inšpekčného záznamu ako dôkazu v správnom konaní, nevypočutia inšpektorov ako svedkov a nenariadenia ústneho pojednávania.

6. Krajský súd uviedol, že výkon kontroly predstavuje faktickú činnosť spočívajúcu v získavaní a zadokumentovaní informácií zodpovedajúcich objektívnej realite preverovanej oblasti u konkrétnej kontrolovanej osoby v určenom čase a ich porovnanie s požiadavkami platných právnych predpisov. Inšpekčný záznam patrí medzi podklady k rozhodnutiu orgánu verejnej správy, je záznamom z kontroly, v ktorej inšpektori opíšu zistený skutkový stav na mieste samom. Výkon kontroly nemá charakter rozhodovacieho procesu orgánu verejnej správy, a preto sa dokazovanie v rámci kontroly nevykonáva. Z platnej právnej úpravy nevyplýva inšpektorátu SOI povinnosť dokazovať v rámci vyhotovenia inšpekčného záznamu zistené porušenia predpisov. Inšpekčný záznam obsahoval opis zistených skutočností a ich porovnanie s požiadavkami zákona o ochrane spotrebiteľa. Okrem kontrolných zistení, záväzných pokynov a vyjadrenia žalobcu obsahoval aj označenie subjektu, ktorý kontrolu vykonal, označenie kontrolovaného subjektu, čas a miesto vykonanej kontroly, jej predmet, označenie žalobcu ako zodpovednej osoby za zistené nedostatky a podpisy inšpektorov aj žalobcu. Jeho súčasťou bol doklad o kúpe č. 0001 z 13. júla 2016.

7. Za nedôvodnú považoval krajský súd námietku nedostatočne zisteného skutkového stavu. Uviedol, že spochybnenie kontrolných zistení bez konkrétnych tvrdení, že skutkový stav bol iný, než ako bol zaznamenaný v inšpekčnom zázname a bez predloženia alebo označenia dôkazov na preukázanie prípadne tvrdených skutočností, nebolo spôsobilé dôvodnosť tejto námietky preukázať. Žalobca skutkové zistenia, ktoré odôvodňovali jeho zodpovednosť za porušenie právnych povinností, preukázateľným spôsobom nevyvrátil. Jeho argumentácia mala len povahu spochybňovania skutkového stavu zisteného inšpektormi počas kontroly. Jeho tvrdenie, že nemusí preukazovať svoju nevinu, bolo mylné.

8. Nevykonaním výsluchu inšpektorov v pozícii svedkov nemohlo dôjsť podľa názoru krajského súdu k porušeniu práva žalobcu na spravodlivé konanie, pretože v postavení svedka môže byť vypočutá len taká osoba, ktorá svojimi zmyslami vnímala konanie iného alebo iné okolnosti vnímateľné vo vonkajšom svete. Z logiky veci vyplýva, že inšpektori nemôžu byť svedkami skutočností, ktorých boli sami aktérmi. Ich výsluchom v procesnom postavení svedka preto nebolo možné zistiť správnosť priebehu vykonanej kontroly a kontrolných zistení tak, ako to žalobca tvrdil. Svoje prípadné výhrady voči priebehu vykonávanej kontroly či kontrolným zisteniam mal možnosť uplatniť v podanom vyjadrení k inšpekčnému záznamu. Z jeho obsahu však nevyplýva, že by postup inšpektorov či výsledky ich kontrolnej činnosti nejakým spôsobom spochybnil. V následnom správnom konaní mal právo preukazovať ním tvrdené skutočnosti, ale žiadne dôkazy nepredložil.

9. Krajský súd vyslovil záver, že žalovaný sa v potrebnom rozsahu zaoberal posúdením otázky nariadenia ústneho pojednávania v administratívnom konaní v súlade s okolnosťami danej veci i ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva či Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Žalobca neuvádzal, aká konkrétna ujma mu nenariadením ústneho pojednávania bola spôsobená, teda akým spôsobom by nariadenie ústneho pojednávania mohlo ovplyvniť zistený skutkový stav. Správny poriadok ani zákon o ochrane spotrebiteľa neukladá správnejmu orgánu povinnosť nariadiť ústne pojednávanie. Je na jeho rozhodnutí, aby posúdil vhodnosť, resp. potrebu nariadenia ústneho pojednávania, čo vyplýva z § 21 ods. 1 Správneho poriadku. V prípadoch, v ktorých vzhľadom na dostatočne zistený skutkový stav veci nie je nariadenie ústneho pojednávania nevyhnutné, by bolo jeho nariadenie v rozpore so zásadami rýchlosti, hospodárnosti a efektívnosti správneho konania. Žalovaný zvážil, či by nariadenie ústneho pojednávania bolo prispelo k objasneniu veci a dospel k záveru, že by nezmenilo skutkový stav, zistený v čase kontroly vykonanej inšpektormi, preto jeho nariadenie nepovažoval za potrebné. Žalobca mal pritom po doručení oznámenia o začatí správneho konania možnosť vyjadriť sa k zisteným skutočnostiam, svoje právo využil a s jeho tvrdeniami a námietkami sa prvostupňový orgán verejnej správy dostatočne vysporiadal.

10. Krajský súd považoval za dôvodnú námietku žalobcu ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci, a to vo vzťahu ku konštatovanému porušeniu povinnosti označiť výrobky predajnou a jednotkovou cenou, keď jeden druh výrobku nebol označený predajnou cenou a tri druhy výrobkov neboli označené informáciou o jednotkovej cene, čím podľa žalovaného došlo k porušeniu § 14a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa. Krajský súd zdôraznil, že ustanovenie § 14a ods. 1, podľa ktorého je predávajúci povinný označiť výrobok predajnou cenou a jednotkovou cenou, je potrebné vykladať v spojení s ustanovením § 14 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý ho podrobnejšie definuje tým, že povinnosť predávajúceho informovať spotrebiteľa o cene predávaného výrobku alebo poskytovanej služby a zreteľne označiť výrobok alebo službu alebo informáciu o cene inak vhodne sprístupniť vzťahuje jednak na označenie výrobkov predajnou cenou a jednak na označenie výrobkov jednotkovou cenou.

11. Z obsahu inšpekčného záznamu vyplynulo, že inšpektori zistili porušenie povinnosti predávajúceho zreteľne označiť konkrétne výrobky predajnou, resp. jednotkovou cenou, svojou kontrolnou činnosťou však nezistili, či predajná alebo jednotková cena kontrolovaných výrobkov nebola žalobcom ako predávajúcim pre spotrebiteľa sprístupnená iným vhodným spôsobom. Z ustanovenia § 14 zákona o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že okrem informovania spotrebiteľa o cene predávaného výrobku je predávajúci povinný výrobok aj zreteľne označiť cenou alebo informáciu o cene inak vhodne sprístupniť.

To znamená, že len v prípade, že výrobok nebol predávajúcim zreteľne označený cenou a zároveň nebola informácia o cene výrobku predávajúcim ani inak vhodne sprístupnená, je možné podľa názoru krajského súdu dospieť k záveru, že povinný svoju povinnosť informovať spotrebiteľa o cene nesplnil, pričom sa uvedená povinnosť vzťahuje k predajnej aj k jednotkovej cene výrobku. Inšpektori u výrobku 400 ml ARMY spray farebný nezistovali, či jeho predajná cena nebola žalobcom pre spotrebiteľa inak vhodne sprístupnená a u výrobkov 400 ml ARMY spray farebný, 400 ml MONTANA black spray a 10,- EUR, 90 ml LOTOS štandard impregnačný spray a 5,50 EUR, t. j. u troch druhov výrobkov nezistovali, či informáciu o jednotkovej cene týchto výrobkov žalobca spotrebiteľovi inak vhodne nesprístupnil. Žalovaný napriek uvedenému nedostatku konštatoval u žalobcu porušenie právnej povinnosti vyplývajúcej z § 14a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, a preto bolo jeho rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení veci, ktoré sa vzťahovalo aj na rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy.

12. Krajský súd dal za pravdu žalobcovi, že označenie právnej kvalifikácie zisteného porušenia zákona vo výroku rozhodnutia len číslom paragrafu bez uvedenia zákona je nedostatočné. Poukázal pritom na to, že prvostupňový orgán verejnej správy v závere výroku prvostupňového rozhodnutia zhrnul všetky zistené porušenia povinností uvedením čísla paragrafu, čísla a názvu zákona. Takýto výrok rozhodnutia správneho orgánu je podľa krajského súdu čiastočne mátući. V prejednávanej veci však správny súd nepovažoval tento nedostatok výroku rozhodnutia prvostupňového orgánu verejnej správy za tak podstatný, že mohol mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia. Všetky porušenia právnych povinností vyplývali len zo zákona o ochrane spotrebiteľa, preto výrok nebol nezrozumiteľný, aj keď nebol bez výhrad súladný s ustanovením § 47 ods. 2 Správneho poriadku.

13. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd vo svojom rozhodnutí vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. Žalovaný nesúhlasil s názorom krajského súdu, že povinnosť informovať spotrebiteľa o cene výrobku nie je splnená vtedy, ak nebol výrobok zreteľne označený cenou a zároveň nebola informácia o cene výrobku ani inak vhodne sprístupnená. Záver krajského súdu, že ustanovenie § 14a je potrebné vykladať v spojení s § 14 zákona o ochrane spotrebiteľa považuje žalovaný za svojvoľný výklad zákona. Ustanovenie § 14a zákona o ochrane spotrebiteľa ukladá predávajúcemu povinnosť označiť výrobok predajnou a jednotkovou cenou, pričom nepojednáva o možnosti sprístupnenia informácie o predajnej a jednotkovej cene iným vhodným spôsobom. Žalovaný neskúmal, či informácie o predajných a jednotkových cenách výrobkov, pri ktorých boli zistené nedostatky, neboli sprístupnené iným vhodným spôsobom, nakoľko protiprávne konanie žalobcu bolo subsumované pod znenie skutkovej podstaty § 14a zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý neumožňuje predávajúcemu sprístupniť informáciu o predajnej a jednotkovej cene iným vhodným spôsobom.

15. Žalobca sa k podanej kasačnej sťažnosti nevyjadril.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný, postupom podľa § 452 a nasl. Správneho súdneho poriadku preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 Správneho súdneho poriadku, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 Správneho súdneho poriadku).

17. Podľa § 14 zákona o ochrane spotrebiteľa predávajúci je povinný informovať spotrebiteľa o cene predávaného výrobku alebo poskytovanej služby a zreteľne označiť výrobok alebo službu cenou alebo informáciu o cene inak vhodne sprístupniť. Ak je podmienkou na kúpu výrobku alebo poskytnutie služby kúpa iného výrobku alebo poskytnutie inej služby, predávajúci je povinný informovať spotrebiteľa o cene tohto iného výrobku alebo o cene tejto inej služby spolu s cenou za predávaný výrobok alebo

poskytovanú službu.

18. Podľa § 14a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa predávajúci je povinný označiť výrobok predajnou cenou a jednotkovou cenou. Jednotková cena nemusí byť vyznačená, ak je zhodná s predajnou cenou.

19. Podľa § 14a ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa označenie podľa odseku 1 sa neuplatní na

- a) výrobok poskytovaný ako súčasť služby,
- b) predaj na dražbe a predaj umeleckých diel a starožitností.

20. Podľa § 14a ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa označenie jednotkovou cenou sa nevzťahuje na

- a) výrobok s menovitou hmotnosťou alebo menovitým objemom najviac 50 g alebo 50 ml,
- b) rôzne druhy výrobkov, ak sa predávajú v jednom balení za jednu cenu,
- c) výrobok, ktorý nemožno rozdeliť na časti bez zmeny kvality alebo vlastností a na ktorý sa povinnosť označovať jeho dĺžku, hmotnosť, objem alebo plochu nevzťahuje, alebo ktorý sa obvykle neoznačuje údajom o dĺžke, hmotnosti, objeme, ploche,
- d) predaj koncentrovaných a dietetických potravín, z ktorých sa pridaním tekutiny pripravujú hotové jedlá alebo čiastočne hotové jedlá.

21. Podľa § 14a ods. 4 zákona o ochrane spotrebiteľa predajná cena a jednotková cena musia byť ľahko rozlíšiteľné a ľahko čitateľné.

22. Podľa § 14a ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa ak pri balených výrobkoch ustanovenia osobitných predpisov vyžadujú uviesť čistú hmotnosť a čistú hmotnosť po vysušení, jednotkovú cenu stačí uviesť pre čistú hmotnosť po vysušení.

23. Podľa § 14a ods. 6 zákona o ochrane spotrebiteľa pri výrobkoch predávaných s bonusom pre spotrebiteľa uvádza predávajúci jednotkovú cenu, ktorú vypočíta bez bonusu pre spotrebiteľa.

24. Podľa § 14a ods. 7 zákona o ochrane spotrebiteľa výrobok predávaný na množstvo sa označuje len jednotkovou cenou.

25. Podľa § 14a ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa ak sa v reklame uvádza predajná cena výrobku, musí sa uviesť aj jednotková cena.

26. Predmetom preskúmacieho konania bolo rozhodnutie sťažovateľa, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 970 eur za porušenie povinností predávajúceho, ustanovených v § 4 ods. 1 písm. d) (správne účtovať ceny), § 16 ods. 1 (vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe), § 14a ods. 1 (označiť výrobky predajnou a jednotkovou cenou) a § 10a ods. 1 písm. k) zákona o ochrane spotrebiteľa (spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy jasným a zrozumiteľným spôsobom oznámiť informáciu o možnosti obrátiť sa na subjekt alternatívneho riešenia sporov v prípadoch ustanovených osobitným predpisom).

27. Pokiaľ išlo o porušenie povinnosti označiť výrobky predajnou a jednotkovou cenou, v tomto smere považoval krajský súd právne posúdenie veci sťažovateľom za nesprávne, pričom vyslovil názor, že ustanovenie § 14a ods. 1 je potrebné vykladať v spojení s ustanovením § 14 zákona o ochrane spotrebiteľa. S týmto záverom krajského súdu sťažovateľ nesúhlasil a bolo úlohou najvyššieho súdu v tomto kasačnom konaní posúdiť jeho argumenty.

28. Výkonanou kontrolou v prevádzke žalobcu inšpektori zistili, že výrobok 400 ml ARMY spray farebný nebol označený predajnou cenou a výrobky 400 ml ARMY spray farebný, 400 ml MONTANA black spray a 10,- EUR a 90 ml LOTOS štandard impregnačný spray a 5,50 EUR neboli označené jednotkovou cenou. Prvostupňový správny orgán kvalifikoval tieto skutky ako porušenie § 14 zákona o ochrane spotrebiteľa (v prípade neoznačenia výrobku 400 ml ARMY spray farebný predajnou cenou) a porušenie § 14a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa (v prípade neoznačenia uvedených troch

výrobkov jednotkovou cenou). Druhostupňový správny orgán zmenil právnu kvalifikáciu a všetky uvedené porušenia kvalifikoval ako porušenie § 14a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa.

29. Po oboznámení sa s prejednávanou vecou a relevantnou právnou úpravou na ňu sa vzťahujúcou dospel najvyšší súd k rovnakému záveru ako krajský súd, t. j. že ustanovenie § 14a ods. 1 je potrebné vykladať v spojení s ustanovením § 14 zákona o ochrane spotrebiteľa. Ustanovenie § 14 zákona o ochrane spotrebiteľa je generálne ustanovenie upravujúce povinnosť predávajúceho informovať spotrebiteľa o cene predávaného výrobku alebo poskytovanej služby. V rámci tejto informačnej povinnosti je predávajúci povinný zreteľne označiť výrobok či službu cenou alebo informáciu o cene inak vhodne sprístupniť. Následne ustanovenie § 14a ods. 1 (ktoré bolo do zákona o ochrane spotrebiteľa implementované s účinnosťou od 1. novembra 2008 a ktorým bola v podstate prebratá Smernica 98/6/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16. februára 1998 o ochrane spotrebiteľa pri označovaní cien výrobkov ponúkaných spotrebiteľovi) upravuje povinnosť predávajúceho označiť výrobok predajnou cenou a jednotkovou cenou. Ustanovenie § 14 stanovuje všeobecnú povinnosť informovať spotrebiteľov o cene predávaných výrobkov, ustanovenie § 14a ods. 1 bližšie špecifikuje, že predávané výrobky musia byť označené predajnou cenou a jednotkovou cenou. Ustanovenie § 14 (ako generálne ustanovenie) pritom jasne uvádza, že v rámci informovania spotrebiteľa o cene je potrebné výrobok či službu zreteľne označiť cenou alebo informáciu o cene inak vhodne sprístupniť.

30. Námietky sťažovateľa, ktorý nesúhlasí s tým, že ustanovenie § 14a je potrebné vykladať spolu s ustanovením § 14 zákona o ochrane spotrebiteľa, nie sú dôvodné. Argumentácia sťažovateľa smeruje k tomu, že ustanovenie § 14 vety prvej zákona o ochrane spotrebiteľa sa v praxi nebude vôbec aplikovať. Ustanovenie § 14a zákona o ochrane spotrebiteľa stanovuje povinnosť označiť výrobok predajnou a jednotkovou cenou, upravuje prípady, kedy sa takéto označenie neuplatní a ďalej upravuje konkrétne pravidlá a spôsoby označovania výrobkov jednotkovou cenou. Aj keď znenie § 14a obsahuje viac-menej dostatočne podrobnú úpravu, prax môže priniesť také situácie, resp. konkrétne výrobky, na ktoré nie je možné uplatniť žiadne z konkrétnejšie definovaných pravidiel a v takom prípade nastupuje aplikácia všeobecného pravidla. Všeobecne definované pravidlo je potrebné aplikovať takým spôsobom, aby reflektovalo konkrétnu skutkovú situáciu za súčasného zachovania ducha a účelu tohto pravidla.

31. Interpretácia sťažovateľa smeruje skôr k otrockému a doslovnému kopírovaniu vybraného ustanovenia zákona bez nazerania na celé znenie zákona v jeho komplexnosti. Najvyšší súd zastáva názor, že jednotlivé ustanovenia právneho predpisu je potrebné vykladať a aplikovať vždy vo vzájomnej logickej a systematickej súvislosti a v súlade s účelom daného právneho predpisu. V prejednávanej veci najvyšší súd už vyššie ozrejmil vzťah ustanovení § 14 a 14a zákona o ochrane spotrebiteľa. Na tomto mieste ešte považuje za potrebné dodať, že pri aplikácii zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné nestratiť zo zreteľa samotný účel zákona, ktorý je stručne, ale veľmi výstižne obsiahnutý už v samotnom jeho názve. Povinnosti, ktoré sú kladené týmto zákonom jednotlivým predávajúcim, nemožno chápať samoučelne, ako povinnosti samé pre seba, ale je potrebné sledovať naplnenie účelu, ktorý k stanoveniu týchto povinností viedol, a ktorým je ochrana spotrebiteľa. Preto aj kontrola plnenia povinnosti informovať spotrebiteľa o cene predávaného výrobku (§ 14 v spojení s § 14a zákona o ochrane spotrebiteľa) musí mať za cieľ zistiť, či spôsob označenia výrobkov cenami je dostatočný pre jednoduché a bezproblémové oboznámenie sa spotrebiteľa s predajnou a jednotkovou cenou. Zákon pritom neurčuje konkrétnu formu označenia, len všeobecne stanovuje, že výrobky či služby musia byť označené cenou, resp. že informácia o cene musí byť inak vhodne sprístupnená. Uvedená formulácia zákonnej povinnosti dáva priestor na to, aby bol zvolený najvhodnejší spôsob informovania spotrebiteľa o cene, pričom zvolený spôsob je potrebné hodnotiť vo vzťahu k naplneniu účelu realizácie zákonnej povinnosti, zohľadniac pritom konkrétny typ kontrolovaného výrobku či služby. Je pritom na kontrolnom orgáne, aby posúdil, či zvolený spôsob a forma označovania výrobkov a služieb cenami sú dostatočné pre naplnenie účelu informovania spotrebiteľa o cenách predávaných výrobkov a služieb.

32. Ako vyplýva z uvedeného, najvyšší súd sa stotožňuje so záverom krajského súdu, že sťažovateľ vec nesprávne právne posúdil, ak splnenie povinnosti ustanovenej v § 14a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa (označiť výrobky predajnou a jednotkovou cenou) neposudzoval v spojení so všeobecnejšie

definovanou povinnosťou informovať o cenách výrobkov ustanovenou v § 14 zákona o ochrane spotrebiteľa. Najvyšší súd poukazuje pritom na skutočnosť, že žalobca už v odvolaní proti rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa namietal nesprávne právne posúdenie vo vzťahu k ustanoveniu § 14 zákona o ochrane spotrebiteľa. Sťažovateľ na námietky žalobcu reagoval strohým konštatovaním, že porušenie povinnosti podľa § 14 prekvalifikoval na porušenie povinnosti podľa § 14a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa. Najvyšší súd musí konštatovať, že zvoleným spôsobom argumentácie sťažovateľ nereagoval relevantne na konkrétne námietky účastníka správneho konania.

33. Pokiaľ krajský súd konštatoval, že inšpektori nezisťovali, či predajná alebo jednotková cena kontrolovaných výrobkov nebola pre spotrebiteľa prístupná iným vhodným spôsobom, najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že inšpektori v inšpekčnom zázname dokumentujú zistený skutkový stav v kontrolovanej prevádzke, pričom predávajúci, ktorý sa priamo na mieste pri výkone kontroly vyjadruje ku kontrolným zisteniam, má možnosť do inšpekčného záznamu uviesť skutočnosti, ktoré môžu zistenia a konštatovania inšpektorov istým spôsobom doplniť, vysvetliť, či vyvrátiť. Aby v prejednávanej veci nevznikla pochybnosť, najvyšší súd zdôrazňuje, že nebolo povinnosťou inšpektorov vyhľadávať a zisťovať, či informácie o cenách kontrolovaných výrobkov neboli prístupné spôsobom, ktorý pri výkone kontroly bežným vnímaním nezaregistrovali a nezaznamenali, a ktorý by bolo možné kvalifikovať ako splnenie povinnosti informovať spotrebiteľa o predajnej a jednotkovej cene výrobku. Ak si bol predávajúci vedomý toho, že informačnú povinnosť o cenách výrobkov splnil akýmkoľvek zákonne súladným spôsobom, bolo jeho právom a imanentným záujmom takúto skutočnosť oznámiť kontrolnému orgánu (uviesť do inšpekčného záznamu) a svoje tvrdenie relevantne preukázať v priebehu vykonávanej kontroly a následného správneho konania.

34. Ako vyplýva z uvedeného, krajský súd dospel v prejednávanej veci k správnym záverom o nesprávnom právnom posúdení veci zo strany sťažovateľa, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť podľa § 462 ods. 1 Správneho súdneho poriadku zamietol. Správne orgány oboch stupňov sú povinné v novom konaní rešpektovať právne závery krajského a najvyššieho súdu a riadiť sa nimi v ďalšom rozhodovaní o veci.

35. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší súd podľa § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 Správneho súdneho poriadku a priznal žalobcovi náhradu trov tohto konania, keďže sťažovateľ v tomto konaní nebol úspešný, čo znamená úspech žalobcu.

36. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.